

השבת רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצה מוריני ר' ישראל בער אודסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

משמים ויאיר עליו הדעת הקדוש לבטל הרוח שטות, עד שיצא וישוב מכל העוונות ויזכה להתקרב לה' יתברך באמת. (הלכות נטילת ידיים לסעודה ובציעת הפת - הלכה ו', אות נ"א)

[ספר נחל נובע - סיפור מלידתו של רבנו הקדוש]

סיפור

© ... פעם אחד בחורף ישב שם על השי"ס [שלוש סעודות], ואמר שני פעמים תורה. היינו בשבת שירה ועוד איזה שבת. וגם בקיץ היה נוסע לשם אבל לא אמר תורה רק פעם אחד בטשערין בשבת נחמו. כלל הדבר שאלו ששה פעמים הני"ל היינו שלושה פעמים בביתו ושלושה פעמים בדרך היה אומר תורה בקביעות. וחוף מזה לא היה לו שום קביעות לאמירת תורה, כי לא היה יושב עמנו על הסעודה שלישית כלל. רק באלו השבתים הני"ל אבל בכל השנה היה יושב תמיד בסעודה שלישית בחדרו לבדו, רק אף על פי כן שמענו ממנו תורה הרבה גם בכל השנה. רק שלא היה קביעות וזמן לזה. רק בכל עת שנזדמן שזיכנו ה' יתברך, היינו זוכים לשמוע מפיו תורה נפלאה. לפעמים בליל שבת קודש ולפעמים בשבת בבוקר ולפעמים במוצאי שבת אחר הבדלה ולפעמים בימי החול.

וכמה פעמים נזדמן שמתוך שיחתו שהיה משיח ומספר עמנו הרבה מעסקי העולם. והיינו מדברים עמו כל מה שנזדמן לתוך פינו. ואחר כך זכינו לשמוע ממנו תורה הרבה, והתורה הייתה מעין כל השיחות שספרנו עמו. וזה היה שכיח מאוד עד שהתחלנו להכיר בעינינו ממש שכל שיחתו היא כולה תורה. כל פעם שהיינו מטיים אוזנינו היטב לשיחתו הקדושה היינו שומעים שכל דיבוריו הם תורה נפלאה עד שהתחלנו לכתוב כמה שיחות שלו. אבל לא נכתב חלק מאלף ורבבה. אשרי העת אשרי השעה אשרי הרגע שזכינו לעמוד לפניו לשמוע הבל פיו הקדוש! מי יתן לנו עכשיו שעה כזו היינו מתגלגלים אלפים פרסאות בעפר כדי לזכות לבא לפניו לשמוע הבל פיו הקדוש העולה על כל הקדושות ...

[מר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך]

שיחות

... (רבי ישראל נשאל אם יש לנו תקוה עם רבנו)

❧ בוודאי, הו... זה שאלה!?

שאלה כזאת - אסור! הוא מהרהר אחרי הצדיק!

כשאנחנו מסתכלים בעולם כזה, יכולים לחשב שאין מקום לעזר, אי אפשר לעזר לחולים כאלה. ואצלו [אצל רבנו זי"ל] כל העולם לא כלום. הוא יהפך כל העולם לה' יתברך, לתורה, לאמת. הוא ישבר כל הכפירות מן העולם, אדרבא, הוא יהפך אותם לאורות גדולים. רבנו הקדוש ראה וידע את כל הרשעים, את כל הקלקולים, והוא מהפך הכל, הוא עומד ומהפך הכל להפך.

לא על חנם עבר עלינו גלות כזה, זה רק כדי שנהיה ראויים לשמע דבורים כאלה, דברים כאלה. זה פלא כזה שאנחנו חולים כאלה שאין מי שיוכל לעזר לנו אפלו טפה מן היס, רק הוא, רק הוא! אנחנו חולים כאלה שאין מי שיוכל לעזר לנו, לרפאות אותנו, רק הוא בעצמו! הוא יכול לרפאות כל החולים שבעולם! כל דבור של רבנו הוא מחיה מתים, הכל!

אפילו לחולה שאין לו רפואה, אע"פ ויכול לעזור ...

(ו"י, י"ב) והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה ...

'עקב' דייקא, הינו כשהשונאים מתגברים עד שהוא תחת עקב ורגלין, שדורסים אותו ברגלים. בחינת הרכבת אנוש לראשו וכו', בחינת לדכא תחת רגליו כל אסירי ארץ. וכמו שכתוב: אשר אמרו לנפשך שחי ונעברה ותשימי כארץ גוף וכו'. וזהו בחינת עקבות משיחא, שישאר נתונים תחת עקביהם. ואז דייקא מי שמישים אל לבו לשמע משם את המשפטים האלה, שיידע שהכל מהמשפט שלמעלה שנתלבש בהם כדי להשיבו אליו.

וזהו: "והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה", ואז: "וישמר ה' אלקיך לך את הברית ואת החסד", שה' יתברך ירחם עליך למען בריתו את אבותינו, כי שומע אל אבינוים ה' ואת אסיריו לא בזה. וזהו: "ויזו אחזת בעקב עשרו", 'בעקב' דייקא, כשיתגבר עשו בסוף הגלות בעקבות משיחא, וירצה לדרס בעקבו על ראש ישראל בבחינת: הגדיל עלי עקב, אז דייקא "ויזו" בחינת אמונה בחינת תפלה, בחינת: והיה ידיו אמונה וכו' — פרישן בצלו, אחזת בעקבו להפילו ולהשפילו על ידי זה, כי אין כחנו אלא בפה, לתפס אמנות אבותינו, לצעק אליו יתברך מכל מקום שהוא. (הלכות יין נסך - הלכה ד', אות כ"ה)

(ח"י, י"ב) פן תאכל ושבעת ...

כחי ועצם ידי ...

מאכל ישראל צריך להיות בקדשה גדולה מאד. כי כשאנו אוכל בקדשה, על ידי זה נפגם הדעת של אמונת ההשגחה, ונופל בטעות של חכמת הטבע, חס ושלוש, כמו שכתוב: "פן תאכל ושבעת וכו'. ואמרת בלבבך, כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה", דהיינו שתולה בטבע, חס ושלוש, וכאלו הפרנסה באה בכחו ועצם ידו ואינו מודה בהשגחה. ועל זה סיים הכתוב: "ויזכרת את ה' אלקיך וכו'", היינו

שהכל בהשגחתו יתברך לבד. ועל כן צריכין ישראל לקדש את מאכלם מאד, וזה בחינת כמה מצוות התלויות במאכל ובמשתה, וזה בחינת "ואכלת ושבעת וברכת וכו'", שתברך את ה' אחר האכילה, שתדע שהכל מאתו בהשגחתו יתברך לבד, וזהו: "על הארץ הטבה", כי ארץ ישראל הוא בחינת השגחה כידוע. וכשמאמינים שהפרנסה באה הכל מהשם יתברך, בהשגחתו לבד בלי שום דרך הטבע כלל זה בחינת אכילת מן. (הלכות נטילת ידיים שחרית - הלכה ב', אות ע"ו לפי אוצר היראה - אכילה, אות א')

(י"ב) מה ה' אלקיך שאל מעמך כי אם ליראה ...

שהוא בחינת תפלה בחינת יראת ה' היא תתהלל (משלי ל"א), כי עקר ההתחזקות הוא על ידי הרצון שאיך שעובר עליו בכל עת איך שהוא איך שהוא, על כל פנים יחזק את עצמו ברצון חזק מאד לה' יתברך, ועל כל פנים יכסף וישתוקק לשוב לה' יתברך מכל מקום שהוא כי סוף כל סוף מה ישאר ממנו. ובפרט שכבר גלו לנו הצדיקים אמתיים שהרצון הטוב בעצמו יקר וחשוב מאד מאד, וזה בחינת עקר התכלית האחרון בחינת מה רב טובך וכו', על כן צריך להתחזק תמיד בכל עת ברצון חזק לה' יתברך מכל מקום שהוא, שעל ידי זה יתעורר ויתגבר להתפלל תמיד לה' יתברך ולהרבות באמירת תהלים ותהנות ובקשות רבות, שיחמל עליו ה' יתברך וימשיך עליו הרחמנות האמתית של המנהיג האמתית שהוא בחינת 'כי מרחמם ינהגם'. עד שיזכה לצאת מהרוח שטות וכו'. ובפרט להרבות בהתבודדות - שהוא שיחה ותפלה בינו לבין קונו, עד שישפך לבו כמים נכח פני ה' עד שיקף וירא ה'

כל יום ישתדל ויחפא רשעים הצדיק יחזק ויתגבר ויחפא רשעים יתברך ב' י"ב

טוב להגיד ולשיר גַן נְחָמָה נְחָמָה נְחָמָה לְזֵכְרָן לְכָל הַיְשׁוּעוֹת

הוא התורה, הוא כל החכמה
איך להיות יהודי, איך לשוב
בתשובה, איך לתקן, הכל הוא
מלמד אותנו. למודים כאלה
שעדיין לא נתגלו, חכמה כזו
עדיין לא נתגלה בעולם, איך
לתקן אותנו - רק הוא בעצמו
יכול, רק הוא!

עצות ותפילות

(לקוטי עצות - כבוד, א-ב)

צריך כל אדם למעט
בכבוד עצמו ולהרבות בכבוד
המקום, ולא יהיה רודף אחר

הכבוד, רק יברח מן הכבוד. ואזי הוא זוכה לכבוד אלקי, ואז אין בני-
אדם חוקרים על כבודו אם הוא ראוי אם לאו. אבל מי שרודף אחר
הכבוד, אינו זוכה לכבוד אלקי, ועל-כן אפלו כשיש לו כבוד, הכל
חוקרים ודורשים אחריו ושואלים: מי הוא זה ואיזה הוא שחולקים לו
כבוד הזה? וחולקים עליו, שאומרים שאינו ראוי לכבוד הזה (לקוטי
מוהר"ן, סימן ו').

עקר התשובה כשישמע בזיונו ידם וישתק, ויסבל בזיונות
ושפילות דמים הבאים עליו. ובוזה הוא ממעט הדם שבחלל השמאלי
וזובח יצרו, ועל-ידי-זה זוכה לכבוד אלקי הני"ל (שם).

... וזכני לזבוח את יצרי, ואזכה לקיים מקרא שכתוב: זבוח
תודה יכבדנני. שאזכה לכבוד אותך בשני עולמות, בעולם הזה ובעולם
הבא. ועזרני שאהיה בורח מן הכבוד באמת, ואזכה למעט בכבוד עצמי
ולהרבות בכבוד המקום, ותשפיע עלי מכוונת הגדול, ותזכני ברחמך
הרבים לכבוד אלקים שאזכה לכבוד דקדשה למענך לבד, ולא אהנה מן
הכבוד כלל למעני, ולא אשתמש עם הכבוד כי אם לשמך ולעבודתך
באמת, ועזרני שלא ישאול ולא יחקור שום בריה על כבודי... (לקוטי
תפילות א' - מתוך תפילה ו')

מכתב

(ספר אפי הנחל א' - מכתב כ"ב - המשך)

... אף-על-פי שתוכחה הוא דבר גדול להוכיח את
חברו כשרואה בו שאינו מתנהג כשורה, אף-על-פי כן לאו כל אדם ראוי
להוכיח, כי על-ידי תוכחה של מי שאינו ראוי להוכיח אזי לא די שאינו
מועיל בתוכחתו, אף גם הוא מביא ריח של הנשמות השומעות
תוכחתו, כי על-ידי תוכחתו הוא מעורר הריח רע של המעשים רעים
ומדות רעות של האנשים שמוכיחים. כמו כשמונה איזה דבר שיש לו
ריח שאינו טוב, כל זמן שאין מזיזין אותו הדבר אין
מרגישים הריח רע, אבל כשמתחילין להזיז
אותו הדבר אזי מעוררין הריח רע. כמו

כן כשהמוכיח אינו ראוי להוכיח,
על-ידי זה מזיזין ומעוררים הריח
רע של המעשים רעים ומדות רעות
של האנשים שהוא מוכיחם ועל-כן
הוא מביא ריח, ועל-ידי זה הוא
מחליש הנשמות שלהם. אבל קול
המוכיח הראוי הוא מחזק כח
הנשמה, כי הוא מוסיף ונותן ריח
טוב בהנשמות על-ידי קול תוכחתו
ונעשין גרים וזוכין לאמונה
בשלמות, ועל-ידי זה נתרבה כבודו
יתברך מאד, כי עקר כבוד ה' יתברך
הוא כשבני-אדם שהם מחוץ
לקדשה מקרבים את עצמם לפנים
מהקדשה, הן גרים שמתגירין הן
בעלי תשובה שגם הם היו מבחוץ,
כשמקרבין ומכניסים אותם לפנים
זהו עקר כבוד ה' יתברך, וכדין
אתעלה ואתייקר שמה דקדשא
בריך הוא עילא ותתא (ואז מתעלה
ומתכבד שם הקדוש-ברוך-הוא

אומן ראש השנה - גילוי דעת

אמר רבי ישראל אודסר לאחד:
"היית באומן על ראש השנה?"
ענה: לא, הייתי בירושלים!
ענה לו רבי ישראל בשלילה:
"רבנו הקדוש אמר: לנסוע אלי.
אלי זה אומן!"

(חול המועד סוכות השנה)

למעלה ולמטה), ועל-ידי זה
ממשיכים שלום בעולם.

לפעמים כשאדם מוכיח את
עצמו או את חברו ומתחיל
להזכיר המעשים רעים שעשה,
אזי שכיח שיפיל עוד יותר ויותר,
כי נופל בדעתו מאד, ויש שנפלו
מאד על-ידי זה, וכל זה נמשך
מבחינת התוכחה שאינה כראוי
שמחלשת כח הנשמה על-ידי
שמעוררין הריח רע של עוונות.
כי עקר התוכחה צריכה להיות
בבחינת "מטה כלפי חסד" -
לחפש למצא בעצמו וכן בחברו

על כל פנים איזה נקודות טובות, והתוכחה תהיה בדרך חסד, לחזק את
עצמו ואת חברו בה' יתברך ולבטח ברחמיו העצומים, שיש אצלו חסד
כזה שגם כל המעשים רעים יכולין להתהפך לזכיות, אפלו אם הרבה
לפשע מאד חס ושלוש, כי עם ה' החסד והרבה עמו פדות וכו'. ועקר
התוכחה תהיה באפן שיחזק את עצמו ואת חברו להתעורר לה' יתברך
ולתתחיל מעתה להתקרב אליו יתברך ולא שיקלקל יותר על-ידי
תוכחתו שיפיל חס ושלוש יותר. ולתוכחה כזאת אין זוכין כי אם על-ידי
שמקשרין עצמן להצדיק שהוא בחינת משה, שעל-ידי תוכחתו מוסיף
ונותן ריח טוב בהנשמות!

הנני דורש שלומי והצלחתי באהבה ואחורה ואחדות שאינה תלויה
בשום דבר כלל, ומעתיך תמיד בעדו בכל לב. דרישת שלום לכבוד
משפחתו העדינה ויקרה שיחיו, ואקרא לשלום לכל הנלוים אליו.
המעתיק ישראל דב אודסר
להתראות.

ארץ ישראל

(לקוטי עצות - ארץ ישראל, יח-כ')

עקר המוח והחכמה הוא רק בארץ
ישראל. ואפלו ישראל בחוץ לארץ הם מקבלים ויונקים כל מ'חם
וחכמתם מארץ ישראל, וכל אחד מישראל יש לו חלק בארץ ישראל,
וכפי חלקו, כן יונק ומקבל חכמתו מארץ ישראל; אבל כשפוגמין בכבוד
ה' יתברך, חס ושלוש, על ידי זה נופלין מ'מחין של ארץ ישראל למ'חין
של חוץ לארץ, ועל ידי זה נעשה מחלקת ומריבות, כי מ'חין של חוץ
לארץ הם בבחינת מחלקת (ל"מ ב', ע"א).

מ'חין של ארץ ישראל הם בבחינת נעם, בבחינת נעימות התורה,
בבחינת שלום. ועל ידי צדקה, בפרט צדקה לארץ ישראל, על ידי זה
נעשה כלי לקבל שפעות הנעם הזה, ואז יכולין לתקן גם המ'חין של חוץ
לארץ הני"ל; אבל כשחס ושלוש המ'חין של חוץ
לארץ פגומים הרבה, על ידי שפגמו הרבה
בכבודו יתברך, אזי אין יכולין

להתתקן, אדרבא אלו המ'חין של
חוץ לארץ פוגמין גם המ'חין של
ארץ ישראל שהם בבחינת שלום,
ואזי נעשה מחלקת בארץ ישראל
גם כן. וזהו ענין המחלקת שיש
עכשיו בארץ ישראל ובחוץ לארץ
(ל"מ ב', ע"א).

קברי צדיקים אמתיים הוא
קדוש בקדשת ארץ ישראל ממש,
כמו שכתוב: "צדיקים יירשו
ארץ", וארץ ישראל הוא תקון
גדול לפגם הברית, על כן צריכין
להשתדל לבוא על קברם, כי
מקום קברם הוא קדוש והוא
תקון גדול לפגם הברית (ק"ט).

אחינו בית ישראל

- ונהר יוצא מעדן: זה בחינת צדיק יסוד עולם
(לקוטי מוהר"ן ב', ס"ו)
- ונהר יוצא מעדן: הוא בחינת שיר פשוט, כפול,
משולש, מרובע, שהוא בחינת השיר שלעתיד
(לקוטי מוהר"ן ב', ה')
- י, י"ק, י"ק, י"ק: הוא בחינת שיר פשוט, כפול
וכו', כמובא בתיקונים (תיקון כ"א), שהוא עולה כולו
ע"ב
- ובתוך זה השם של הצדיק האמת, מלוכש
ומשותף שמו יתברך
(לקוטי מוהר"ן ב', ס"ו)
- נ נח נחמ נחמן נחמן נחמן קטנה עם הכולל,
עולה ע"ב
- מכל המאמרות הקדושות האלו, מוכן בכירוד
שהנהר היוצא מעדן, הוא הצדיק יסוד עולם שהוא רבינו
נחמן זיע"א, הוא בעצמו השיר פשוט, כפול, משולש,
מרובע שיתער לעתיד, כמובא בתיקוני זוהר.

סגולה נפלאה להגיד ולשיר

נ נח נחמ נחמן מאומן

לזכות לכל הישועות